

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • شماره: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترق

چهارشنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۵

۲۷ ربیع‌الاول ۱۴۴۸ • ۹ سپتامبر ۲۰۲۶ • سال بیست‌وسوم • شماره ۵۴۷۰ • صفحه ۵۴۴

اذان ظهر تهران ۱۲:۰۲ اذان مغرب ۱۸:۰۹ اذان صبح فردا ۴:۰۷ • طلوع آفتاب ۵:۴۳

آمارخوانی

۸۳ درصدی

که باورپذیر نبود

حسین افشین، معاون علمی رئیس‌جمهور امروز در جمع خبرنگاران آماری بیان کرد که می‌تواند غرورآفرین باشد اگر بتوانیم باور کنیم. او بیان کرد: «در بین رتبه‌های زیر ۳۰۰ کنکور، ۸۳

همچنین بررسی وضعیت مدال‌آوران المپیادهای دانش‌آموزی نشان می‌دهد نرخ ماندگاری در میان دختران ۸۳ درصد و در میان پسران ۸۴ درصد است.»

او گفت ۱۱۷ همت در سال گذشته به ۱۱ هزار شرکت دانش‌بنیان تزریق شده و تاکید کرد: «هدف از این حمایت‌ها آن است که استعدادهای برتر کشور صرفا شناسایی نشوند، بلکه با کسب مهارت، حمایت مالی و فراهم‌شدن زیرساخت مناسب، ایده‌های آنان به فناوری، تولید و اشتغال تبدیل شود.»

حتما آقای معاون هم آن عکس فارغ‌التحصیلان شریف در یکی از کشورهای جهان را مشاهده کرده‌اند. تعداد زیادی از فارغ‌التحصیلان یک سال در آن عکس حضور دارند. همین تازگی هم جشن فارغ‌التحصیلی دانشجویان شریف برگزار شد و خب اکثرا بر این باوریم که با وجود سختی‌های بسیار وضعیت مهاجرت – از نحوه دادن آزمون آیلتس و تافل و دیگر آزمون‌ها گرفته تا هر لحظه لغو پرواز– از این جمع تعداد زیادی در ایران نخواهند ماند.

هرچند رئیس دانشگاه شریف در گفت‌وگو با ایسنا با رد این‌پیش‌فرض که این دانشگاه، دانشجویان و نخبگان را برای فعالیت در خارج از کشور تربیت می‌کند، گفت: «شکل‌گیری حدود ۸۰۰ تا ۹۰۰ شرکت دانش‌بنیان در اطراف دانشگاه، ایجاد ۱۲ هزار شغل و فروش حدود ۲۰ همت محصولات این شرکت‌ها نشان می‌دهد اثربخشی نیروهای دانشگاه صنعتی شریف در داخل کشور بسیار بالاست.» اما چرا نه آمار رئیس دانشگاه شریف و نه آمار معاون علمی رئیس‌جمهور باورپذیر به نظر نمی‌رسد؟

معاون علمی یادشان رفت بگویند این جامعه هدف در چه سالی کنکور داده‌اند و وارد دانشگاه شده‌اند و در چه سالی از دانشگاه خارج شده‌اند. این آمار در بین مدال‌آوران را هم مشخص نکرده‌اند که متعلق به چه سال‌هایی است. کافی است بخواهید به سراغ المپیادی‌های چند سال قبل و فارغ‌التحصیل‌شده بروید. تقریبا مطمئن هستید که باید نشانی آنها را در یکی از دانشگاه‌های برتر جهان بیابید. پرسش دیگر این است که شاید منظور معاون رئیس‌جمهور افراد سه‌همیه‌ای رتبه زیر ۳۰۰ بوده است. در این صورت سخن بعدی‌شان درباره شرکت‌های دانش‌بنیان معنای دقیق‌تری می‌گیرد، زیرا این افراد همان کسانی‌اند که مدیریت بیشتر شرکت‌های دانش‌بنیان را برعهده دارند و بودجه‌های گزاف به آنها تعلق می‌گیرد.

در همین آسامی که ارائه داده‌اند، فقط در سال گذشته به هرکدام از این شرکت‌ها حداقل ۱۰ میلیارد تومان تزریق شده است. این رقم کمی برای شرکت‌ها و اقتصادهای اکنون نیست. البته رئیس دانشگاه شریف هم دقیقا به این شرکت‌های دانش‌بنیان اشاره کرده است. به هر حال شاید بخواهیم آسان‌تر و گذراتر به این‌د آمار نگاه کنیم. آن وقت شاید بتوانیم پرسش‌هایی مانند پرسش‌های مسعود تجربی‌ش مطرح کنیم.

او گفت: «الان باید عده‌ای بیایند و بگویند دانشگاه صنعتی شریف برای اینکه این ۸۶۰ شرکت را به ۸۶۰۰ شرکت تبدیل کند، باید چه کاری انجام دهد؟ باید بگویند چگونه می‌توانند ناحیه سیاه‌دشتک تهران را در اختیار دانشگاه قرار دهند تا بتواند آن را توسعه دهد، نه اینکه این ظرفیت را از دانشگاه بگیرند. باید به دانشگاه شریف گفته شود که برای نگهداشتن این جوانان در داخل کشور، این اکوسیستمی که شما شکل داده‌اید چه کمکی می‌تواند از ما طلب کند و ما چه حمایتی می‌توانیم از آن داشته باشیم». اما باور این آمارها از سوی مسئولان سخت است.

یکی از تفاوت‌های بنیادین دنیای مدرن از دنیای سنتی، «حق‌محور»شدن مناسبات میان دولت و ملت است. اگر در گذشته مردم مکلف به اجرای اوامر بودند و «رعیت» خوانده می‌شدند، امروزه شهروندان صاحبان حق هستند و علاوه بر اعلامیه جهانی حقوق بشر که در عرف بین‌المللی پذیرفته شده، در قوانین اساسی کشورهای جهان نیز به حق‌مداری شهروندان اشاره شده است. بهترین نمونه، اصل بیستم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است: «همه افراد ملت اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و از همه حقوق انسانی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با رعایت موازین اسلام برخوردارند». قانون‌گذار در مقام وضع قانون و قضات در جایگاه تفسیر قوانین، باید حقوق بنیادین شهروندان را محترم شمارند.

از سوی دیگر، جامعه در برابر قانون‌شکنان با ابزار مجازات واکنش نشان می‌داده و از کیان خود دفاع می‌کند. البته این مقابله در برابر مجرمان تنها در چارچوب قانون مشروعیت دارد. در حقوق کیفری اصلی با نام «اصل قانونی بودن جرم و مجازات» وجود دارد که کيفر بزه‌کار را تنها در صورت پیش‌بینی در قوانین کیفری و اعمال آن از طریق دادگستری و رعایت اصول دادرسی مجاز می‌داند. این موضوع در اصل سی‌وششم قانون اساسی ما هم منعکس شده است: «حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد». صاحب‌نظران حقوق کیفری، کيفرها را از زوایای گوناگونی تقسیم‌بندی کرده‌اند که از آن جمله مجازات اصلی و تبعی است. به این معنا که مجازاتی که در قانون و در مقابل جرم پیش‌بینی شده، اصلی و اگر در اثر اعمال مجازات، مجرم از حقوق اجتماعی نیز محروم شود، این مجازات دوم تبعی نامیده می‌شود.

مواد ۲۳ تا ۲۶ «قانون مجازات اسلامی» مصوب سال ۱۳۹۲ با

نشانه‌خوانی

رئیس شورای شهر تهران گفته طرح رایگان‌شدن حمل‌ونقل عمومی در تهران، طبق آمار هیچ تأثیری بر ترافیک و عدم استفاده از خودرو شخصی نداشته است. این اظهارنظر را چگونه می‌توان توضیح داد؟

موضوع مربوط به تصویب یک‌فوریت لایحه حمل‌ونقل عمومی رایگان است. رئیس شورای اسلامی شهر تهران روز ۱۵ شهریورماه گفته بود: در صورت تصویب این یک‌فوریت، حمل‌ونقل عمومی رایگان در تهران تداوم خواهد داشت و در غیر این صورت، استفاده از مترو و اتوبوس بی‌آرتی تا ۱۹ شهریورماه رایگان خواهد بود. روز ۱۷ شهریور هم اعلام کرد: «در جلسه آینده درباره این وضعیت تصمیم‌گیری خواهد شد. تا وقتی مصوبه جدید اعلام نشود، رایگان‌ماندن مترو ادامه خواهد داشت».

اما قیلا بحث بر این بود که حمل‌ونقل عمومی در تهران تا پایان اعلام رسمی جنگ از سوی شورای عالی امنیت ملی رایگان خواهد بود و تا زمان اعلام رسمی این موضوع، تمدید حمل‌ونقل رایگان هر دو ماه یک‌بار برای تصویب در صحن شورا بررسی می‌شود.

اکنون در آستانه آغاز سال تحصیلی مدارس و دانشگاه‌ها و طبعاً استفاده گسترده از حمل‌ونقل عمومی، احتمالا شورای شهر خواستار تعیین‌تکلیف ماجراست.

از سوی دیگر، افزایش قیمت بنزین هرچند چندان قابل توجه نیست، گمان می‌رود در حیطه‌هایی موجب تصمیم به استفاده از حمل‌ونقل عمومی را در پی داشته باشد.

بدین ترتیب رئیس شورای شهر اولین زمزمه‌ها را در مورد برگشت به حالت قبلی مطرح می‌کند. او معتقد است رایگان‌بودن حمل‌ونقل

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

عنوان «مجازات‌های تکمیلی و تبعی» به این امر می‌پردازد. براساس ماده ۲۵، محکومیت قطعی کیفری در جرائم عمدی، پس از اجرای حکم یا شمول مرور زمان، در مدت‌زمان معینی مجرم را از حقوق اجتماعی محروم می‌کند. این ماده در ادامه با جزئیات به بیان مدت محرومیت در هر نوع جرم و مجازات می‌پردازد که از دو سال شروع و تا هفت سال ادامه دارد. در ماده ۲۶ نیز در ۱۲ بند این حقوق اجتماعی فهرست و احصا شده است که از مناصب حکومتی همچون ریاست‌جمهوری، نمایندگی مجلس شورای اسلامی و عضویت در احزاب و تشککل‌ها شروع و تا تأسیس و اداره و عضویت در شرکت‌ها و سردبیری رسانه‌ها ادامه دارد. بدیهی است پس از گذشت این مواعد، محرومیت از حقوق اجتماعی رفع خواهد شد. نکته‌ای که انگیزه یادداشت شد، روش اعمال این محرومیت‌ها و بازتاب آن در جامعه است که به دو مورد می‌پردازیم. چند خواننده مقیم خارج از کشور، پس از سال‌ها دوری به وطن بازگشته‌اند. آزادی رفت‌وآمد علاوه بر اینکه در ماده ۱۳ «اعلامیه جهانی حقوق بشر» در رسمیت شناخته شده، در اصول سی‌وسوم و چهل‌ویکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز با بیان قاعده منع تبعید و حق بر تابعیت، مورد توجه قرار گرفته است، اما پرسش این است که آیا

نشانه‌خوانی

حمل‌ونقل شهری رایگان تا چه زمانی ادامه دارد؟

پویا نعمت‌اللهی

روزنامه‌نگار

عمومی تأثیری بر استفاده از آن نداشته است. به عبارت دیگر، می‌خواهد بگوید ترافیک تهران تأثیری از این‌ طرح نخواهد گرفت و معضل همچنان به قوت خود باقی است.

در این موارد که یک نتیجه‌گیری را اظهارنظر عام در میان است، طبعاً بایستی اسناد پشتیبان هم ارائه شود. رئیس شورای شهر چگونه به این نتیجه رسیده که رایگان‌شدن حمل‌ونقل تأثیری در استفاده از خودروی شخصی نداشته است؟

هرچند برخی شواهد دم‌دستی چنین چیزی را تأیید می‌کند، انتظار می‌رود چنانچه مطالعاتی در این باره انجام گرفته، حتماً در اختیار بدنه کارشناسی و همچنین عامه مردم قرار گیرد.

از سوی دیگر، ساختار حمل‌ونقل عمومی تهران با این گستردگی حتماً هزینه‌های فراوان و سنگینی به شهرداری تحمیل می‌کند. شهرداری هرچند یک مؤسسه عمومی است، خودش برای انجام خدماتش نیاز به منابع مالی و سرمایه‌ای زیادی است.

شهروندان در استفاده از خدمات حمل‌ونقل، بخشی از هزینه را در قالب پول بلیت پرداخت می‌کنند که آن هم به مصرف نگهداشت و

بارش شدید به همراه وزش باد صبح دیروز موجب خساراتی به تأسیسات، معابر شهری و همچنین باعث آبرگرفتگی زیرگذرها و بروز سیلاب در رودخانه تجن ساری شده است.

عکس: مصطفی شانه‌چی، ایسنا

instagram:sharghdaily1

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

aparat:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

چند نکته حقوقی درباره محرومیت از حقوق اجتماعی

این حق شهروندی برای دیگران نیز اعمال می‌شود و دیگر ایرانیان هم می‌توانند بدون مانع به کشور بازگردند (و البته دوباره خارج شوند)؟
ناگفته نماند یکی از این افراد در سال ۸۸ به اتهام توهین به مقدسات به شکل غیابی به پنج سال حبس محکوم شده بود. انتظار می‌رود همین رواداری در مورد شهروندانی که هیچ پرونده قضائی یا حکم قطعی محکومیت کیفری ندارند نیز اعمال شود.

شخص دیگری که فعالیت او پس از پایان دوره اجرای حکم و آزادی مورد توجه رسانه‌ها و به‌ویژه شبکه‌های اجتماعی قرار گرفت، بابک زنجانی است. نگارنده در ۲۰ اردیبهشت سال ۱۴۰۳ در یادداشتی با عنوان «فرجام پرونده بابک زنجانی و هفت نکته» که در روزنامه «شرق» منتشر شد، از شیوه برخورد دستگاه قضائی که علاوه بر مجازات مجرم، اموال را هم بازگرداند و مانند دیگر موارد مشابه بلافاصله حکم اعدام اعمال نشد، حمایت کرد. اما آیا این فرد می‌تواند به این زودی به فعالیت اقتصادی در سطح کلان بپردازد و هیچ مانع قانونی‌ای وجود ندارد؟ زنجانی در اردیبهشت سال ۱۳۹۵ به اعدام محکوم شد که با عفو تعلق‌گرفته در اردیبهشت سال ۱۴۰۳، ۲۰ سال حبس کاهش یافت. به دلیل گذراندن ۱۰ سال حبس به‌عنوان بازداشت‌موقت، او در همین تاریخ با روش آزادی مشروط از زندان آزاد شد. با در نظر گرفتن تبصره ۳ ماده ۲۵ «قانون مجازات اسلامی» که محرومیت از حقوق اجتماعی در مدت آزادی مشروط را معتبر می‌داند، فعالیت‌های ایشان در سطح کلان اقتصادی کشور محل تامل است. آیا محکوم به ۲۰ سال حبس به دلیل ارتکاب جرم اخلال در نظام اقتصادی کشور، هیچ مانعی برای فعالیت با توجه به قانون پیش‌گفته ندارد؟

انتظار می‌رود با اجرای منصفانه‌تر نهاد «محرومیت از حقوق اجتماعی»، همه شهروندان طبق اصل بیستم قانون اساسی «یکسان در حمایت قانون» قرار گیرند.

اتفاق‌خوانی

چرامسئولان مازندران

غافلگیرشدند؟

دوشنبه‌شب یعنی ۱۶ شهریور، در مازندران و گیلان بارش باران سبب اتفاقات تلخی شد. حجم زیاد این بارش سبب شد بسیاری از خانه‌های آب‌گرفته، معابر و ماشین‌های به گل نشسته عکس منتشر کنند. ساعت ۷ صبح روز سه‌شنبه اعلام شد ادارات و دانشگاه‌ها و مدارس تعطیل هستند اما بانک‌ها بازند و نیم‌ساعت بعد اعلام شد بانک‌ها هم تعطیل هستند. این نابسامانی مدیریت بسیاری را به اعتراض وادار کرد؛ به‌ویژه که از صبح نیز برق مناطق وسیعی از استان مازندران هم قطع شده بود. پرسش مهم دیگر این است که با وجود همه پیش‌بینی‌های هواشناسی، چرا استاندار و مسئولان شهری برای یک بارش سیل‌آسا آماده نبودند؟ آیا در جریان این پیش‌بینی‌ها نبودند؟ این پیش‌بینی دو روز پیش در خبرگزاری‌ها آمده است، «صاحق ضیائی‌ان، رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی گفت: امروز (دوشنبه، ۱۶ شهریور) با نفوذ جریانات شمالی، بارش در استان‌های گیلان، مازندران و گلستان و ارتفاعات البرز تقویت می‌شود. در این مناطق کاهش دما و مواجه‌شدن دریای خزر نیز مورد انتظار است. سه‌شنبه بارش در سواحل دریای خزر و دامنه‌های شمالی البرز ادامه خواهد داشت». مدیرکل هواشناسی مازندران نیز صبح دوشنبه با تشریح وضعیت جوی استان آمده کرد: «بیشترین شدت بارش و وزش باد مربوط به روز سه‌شنبه ۱۷ شهریور است. امشب از سمت غرب استان به‌تدریج با وزش باد شدید موقتی، افزایش ابر و سپس رگبار و رعدوبرق همراه خواهد بود».

در واقع این بار پیش‌بینی هواشناسی انجام شده است، حتی به مردم هم هشدار داده شده در کنار دریا نروند و از ساحل دور باشند. با تمام این پیش‌بینی‌ها و هشدارهای هواشناسی، به نظر می‌رسد فقط مسئولان چندان توجهی به آنها نداشتند و حتی در تعطیل‌کردن هم تأخیر داشتند. به هر حال از صبح دیروز اخبار متعددی از خرابی و ویرانی شهرها و روستای استان مازندران منتشر شد اما درباره میزان خسارت خبر قطعی اعلام نشده است.

پیشخوان

نگاه‌نوشماره ۱۵۰منتشرشد

با انتشار این شماره، نگاه‌نو سی‌وپنجمین سال انتشار را پشت سر گذاشت؛ انتشار ۱۵۰ شماره، همه رأس موقع مقرر، بدون تأخیر. این شماره نگاه‌نو با گفت‌وگوی مفصل سردبیر با دکتر سعید محمودی، استاد سرشناس حقوق بین‌الملل، آغاز می‌شود. در این گفت‌وگو به اعتبار حقوق بین‌الملل، حقوق بین‌الملل و جنگ، جنگ ۲۰روژه آمریکا و اسرائیل علیه ایران، حقوق بین‌الملل و تنگه‌های بین‌المللی، موضوع تنگه هرمز، تحریم‌ها، تحریم‌های ثانویه و... پرداخته شده است. اعتبار این گفت‌وگو، هم‌زمانی آن با جنگی است که آمریکا و اسرائیل و هم‌پیمانان منطقه‌ای آمریکا بر ایران تحمیل کرده‌اند.

بخش ویژه این شماره نگاه‌نو به معرفی شاعران نامدار عصر مشروطیت اختصاص داده شده است؛ عارف قزوینی، ملک‌الشعرا بهار، فرخ یزدی، میرزاده عشقی، ایرج میرزا، ادیب‌الملک، دهخدا، نسیم شمال و لاهوتی. پیش‌درآمد بخش ویژه، مقاله‌ای است با عنوان «درنگی در انقلاب مشروطیت ایران» به قلم دکتر لطف‌الله آجودانی.

بخش مقاله‌های شماره ۱۵۰ نگاه‌نو با مقاله‌ای به قلم دکتر مقصود فراستخواه با عنوان «دانشگاه و جنگ» آغاز می‌شود. سپس مقاله «جنگ نامتقارن» به قلم حسن بهشتی‌پور و آن‌گاه مقاله‌ای با عنوان «دوِ روزه پیداست» نوشته دکتر فرهاد نیلی، اقتصاددان، درباره وضعیت کنونی کشور و راه‌هایی که پیش پای تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیرندگان است. پایان‌دهنده این بخش، مقاله‌ای مفصل و مبسوط است به قلم دکتر بهروز هادی‌نوزز با عنوان «اقتصاد سیاسی ایران در دوره پهلوی دوم، ۱۳۲۰-۱۳۵۷». نگاه‌نو شماره ۱۵۰ در ۲۶۰ صفحه و بهای ۴۵۰,۰۰۰ تومان هم‌اکنون در روزنامه‌فروشی‌ها و کتاب‌فروشی‌های معتبر عرضه می‌شود.

کامالا هریس، معاون رئیس‌جمهور پیشین و رقیب شکست‌خورده ترامپ، در ویدئویی به افزایش قیمت بنزین انتقاد کرده است. او که ریز تابلوی قیمت بنزین و گازوئیل در شهر شارلوت ایستاده می‌گوید: «از زمان به راه افتادن جنگ عمدی ترامپ، حالا در هر بار پرکردن باک خودروی خود ۱۵ دلار هزینه بیشتری می‌پردازید. قیمت گازوئیل نیز از زمان آغاز این جنگ ۸۰ درصد افزایش یافته و باور کنید این افزایش قیمت بر هزینه‌ای که شما برای همه کالاها پرداخت می‌کنید به این دلیل که آنها با کامیون‌های سنگین جابه‌جا می‌شوند، تأثیر می‌گذارد. اکنون ما رئیس‌جمهوری داریم که بیشتر به هر آن چیزی که بیشترین نفع سیاسی و شخصی را برایش داشته باشد اهمیت می‌دهد، نه آنچه به نفع مردم زحمتش آمریکا باشد». پیش‌تر آکسیوس گزارش داد جنگ آمریکا علیه ایران، ۱۰۰ میلیارد دلار هزینه اضافی ناشی از افزایش قیمت سوخت برای مصرف‌کنندگان آمریکایی به‌همراه داشته است و این هزینه تقریباً هر دو دقیقه، یک میلیون دلار دیگر افزایش می‌یابد.

۱۵ دلار

۵۰ درصد

رئیس اتحادیه لوازم‌التحریر از رسیدن سهم نوشت‌افزار ایرانی به نزدیک ۸۰ درصد بازار خبر داد و گفت: «این افزایش به رونق تولید ارتباطی نداشته، بلکه کاهش واردات و قدرت خرید مردم در آن نقش اصلی را ایفا می‌کنند». محسن لرس‌ستانی گفت: «امسال با توجه به افزایش محدودیت‌های واردات، مسائل لجستیکی و همچنین کمرنگ‌ترشدن قاچاق، سهم تولید داخل افزایش یافته و اکثر کالاهایی که در بازار مشاهده می‌شود، عمدتاً تولید داخل است». بخش زیادی از کالاهایی که از سوی مردم خارجی تلقی می‌شوند نیز در داخل کشور تولید شده‌اند». رئیس اتحادیه لوازم‌التحریر با اشاره به تأثیر نوسانات ارزی بر قیمت نوشت‌افزار اظهار کرد: نرخ ارز از کانال ۸۰ تا ۹۰ هزار تومان در شهریور سال گذشته افزایشی دو تا سه‌برابری داشته است. می‌توان گفت افزایش قیمت محصولات نوشت‌افزار بین ۵۰ تا ۱۰۰ درصد بوده است. بیشترین رشد قیمت مربوط به محصولات سلولزی از جمله دفتر و کاغذ بوده که دست‌کم حدود ۱۰۰ درصد افزایش قیمت داشته‌اند.